

PRZEDMIOTOWE ZASADY OCENIANIA z CHEMII

w Szkole Podstawowej nr 11 w Słupsku

I. Podstawa Prawna Przedmiotowych Zasad Oceniania z chemii:

- Rozporządzenie MEN z dnia 3 sierpnia 2017 r., w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych (Dz. U. 2017 poz.1534).
- Podstawa Programowa z chemii dla szkoły podstawowej.
- Statut Szkoły- Wewnątrzszkolny System Oceniania (WSO).
- Program nauczania chemii w szkole podstawowej: Chemia Nowej Ery T. Kulawik, M. Litwin

II. Cele oceniania:

1. Przekazywanie uczniom i ich rodzicom informacji pomagających uczniom w dalszym uczeniu się.
2. Poinformowanie ucznia (również jego rodziców) o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych i postępach w tym zakresie.
3. Motywowanie ucznia do dalszej nauki.
4. Dostarczanie rodzicom i nauczycielowi informacji o postępach w nauce, trudnościach i uzdolnieniach ucznia.
5. Ocenianie ma charakter wspierający rozwój ucznia.
6. Stosuje się ocenianie sumujące (podsumowujące pracę ucznia, czyli określające na ile opanował on dane zagadnienie)
7. Ocenianie jest procesem ciągłym i dotyczy różnych obszarów aktywności ucznia.

III. Wymagania na stopnie szkolne:

Poziom wymagań koniecznych (K) obejmuje wiadomości i umiejętności, które umożliwiają świadomy udział w lekcji, a także wykonywanie przez ucznia prostych zadań związanych z życiem codziennym.

Poziom wymagań podstawowych (P) określa wiadomości i umiejętności ważne i najbardziej uniwersalne, stosunkowo łatwe do opanowania i użyteczne w życiu codziennym oraz niezbędne do kontynuowania nauki na wyższych poziomach.

Poziom wymagań rozszerzających (R) dotyczy wiadomości i umiejętności trudniejszych, niezbędne na danym etapie kształcenia. Pośrednio mogą być użyteczne w pozaszkolnej działalności ucznia.

Poziom wymagań dopełniających (D) zakłada opanowanie pełnego zakresu treści kształcenia. Określa wiadomości i umiejętności trudne do przyswojenia, złożone oraz o charakterze problemowym.

Oceniając wiedzę i umiejętności ucznia, należy pamiętać o uwzględnianiu jego indywidualnych możliwości.

Bardzo ważnym elementem oceny ucznia jest jego zaangażowanie w pracę na lekcji oraz na zajęciach dodatkowych.

Stopień dopuszczający – w przypadku przyswojenia przez ucznia treści koniecznych. Taki uczeń z pomocą nauczyciela jest w stanie nadrobić braki w podstawowych umiejętnościach.

Stopień dostateczny -może otrzymać uczeń, który opanował wiadomości podstawowe i z niewielką pomocą nauczyciela potrafi rozwiązać podstawowe problemy. Analizuje również podstawowe zależności, próbuje porównywać, wnioskować i zajmować określone stanowisko.

Stopień dobry - można wystawić uczniowi, który przyswoił treści rozszerzające, właściwie stosuje terminologię przedmiotową, aktywnie uczestniczy w zajęciach oraz stosuje wiadomości w sytuacjach typowych w/g wzorów znanych z lekcji i podręcznika, a także rozwiązuje typowe problemy z wykorzystaniem poznanych metod. Ponadto samodzielnie pracuje z podręcznikiem i materiałami źródłowymi.

Stopień bardzo dobry - uczeń może otrzymać ocenę, jeżeli opanował treści dopełniające. Taki uczeń umie samodzielnie interpretować zjawiska oraz bronić swych poglądów.

Stopień celujący – stopień celujący może otrzymać uczeń, który opanował treści dopełniające. Uczeń potrafi selekcjonować i hierarchizować wiadomości oraz z powodzeniem bierze udział w konkursach i olimpiadach przedmiotowych. Pod okiem nauczyciela prowadzi też własne prace badawcze.

IV. Narzędzia sprawdzania wiedzy i umiejętności:

1. Każdy uczeń ma obowiązek prowadzić zgodnie ze wskazówkami nauczyciela zeszyt przedmiotowy. Zeszyt powinien być prowadzony systematycznie i starannie. W przypadku nieobecności ucznia, powinien on uzupełnić notatki w zeszycie do tygodnia.
2. Sprawdziany, kartkówki i odpowiedzi ustne są obowiązkowe.
3. Sprawdziany są zapowiadane z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem i podany jest zakres sprawdzanych umiejętności i wiedzy. Każdy sprawdzian zawiera materiał z opracowanego działu powtórzony i utrwalony na lekcji powtórzeniowej. Sprawdzian jest zapowiedziany z tygodniowym wyprzedzeniem nie później niż:
  - a. na jeden dzień przed w przypadku sprawdzenia materiału obejmującego do 3 lekcji
  - b. na siedem dni przed w przypadku sprawdzenia materiału obejmującego więcej niż 3 ostatnie lekcje. Jeśli w wyznaczonym terminie sprawdzian nie odbył się, może zostać przeprowadzony w najbliższych planowanych zajęciach. Nauczyciel ustala z uczniem formę zaliczenia sprawdzianu, na którym uczeń był nieobecny.

4. Nieobecność ucznia na lekcji zobowiązuje go do uzupełnienia materiału we własnym zakresie.

5. Uczeń ma prawo do zgłoszenia nieprzygotowania się do lekcji. (za wyjątkiem zapowiedzianych sprawdzianów i kartkówek). Przez nieprzygotowanie się do lekcji rozumiemy: brak pracy domowej, niegotowość do odpowiedzi, brak pomocy potrzebnych do lekcji. Ponadto uczeń może zgłosić nieprzygotowanie do lekcji z ważnych przyczyn losowych. (1 godzina w tygodniu – 1 nieprzygotowanie w semestrze, 2 godziny w tygodniu – 2 nieprzygotowania w semestrze)

6. Aktywność na lekcji nagradzana jest “+”.

Za pięć zgromadzonych “+” uczeń otrzymuje ocenę “bdb”. Przez aktywność na lekcji rozumiemy: częste zgłaszanie się na lekcji i udzielanie poprawnych odpowiedzi, aktywną pracę w grupach, przygotowanie pomocy dydaktycznych, wykonanie doświadczenia itd.

7. W razie stwierdzenia niesamodzielności pracy podczas wszelkiego rodzaju pisemnego sprawdzania wiedzy i umiejętności praca nie zostanie oceniona. Uczeń otrzyma uwagę o niewłaściwym zachowaniu. Praca ta pozostaje w dokumentacji nauczyciela.

8. Osiągnięte sukcesy w konkursach i olimpiadach przedmiotowych wpływają na podwyższenie oceny z przedmiotu.

9. Nauczyciel zobowiązuje się do oddawania sprawdzonych prac pisemnych w terminie do 2 tygodni.

10. Ocenę semestralną (roczną) wystawia nauczyciel na podstawie ocen cząstkowych z uwzględnieniem wagi ocen (kolejność od najbardziej wartościowych: 1. oceny ze sprawdzianów, 2. oceny z kartkówek, 3. oceny z odpowiedzi ustnych, prac domowych, aktywności itp.)

11. Odnosimy się do siebie z szacunkiem.

12. W toku lekcji uczeń wypowiada się po udzieleniu głosu przez nauczyciela, po uprzednim podniesieniu ręki. Pozostali uczniowie słuchają.

13.. Podczas zajęć uczeń ma obowiązek wykonywać polecenia nauczyciela i maksymalnie wykorzystywać czas lekcyjny.

14. Uczeń stosuje się do powszechnie znanych zasad kultury: nie używa wulgaryzmów, nie ocenia innych.

15. Uczeń ma prawo poprawić każdą ocenę bieżącą w formie ustalonej przez nauczyciela. Przy poprawianiu oceny obowiązuje procedura: ocena poprawiana ma wagę 1i nie jest liczona do średniej ocen, ocena z poprawy otrzymuje wagę zgodnie ze swoją klasyfikacją.

16. Nauczyciel ma prawo do sprawdzenia wiedzy i umiejętności wszystkich uczniów danej klasy z trzech ostatnich lekcji w formie ustnej.

IV. Narzędzia, czas pomiaru i obserwacji osiągnięć uczniów.

1. Sprawdziany, 2. kartkówki, 3. odpowiedzi ustne, 4. prace domowe, 5. prace długoterminowe, projekty 6. badania wyników nauczania np. testy diagnozujące,
7. inne formy aktywności np. pomoc nauczycielowi w przygotowaniu zajęć (np. wystąpienie w roli asystenta nauczyciela), udział w konkursach chemicznych, wykonywanie pomocy dydaktycznych, wykonywanie prac dodatkowych,
8. obserwacja ucznia; praca na lekcji, przygotowanie do lekcji, aktywność na lekcji, praca w grupie. Liczba i częstotliwość pomiarów są zależne od realizowanego programu nauczania.

V. Formy oceniania wiadomości i umiejętności uczniów.

1. Obowiązkowe formy oceniania osiągnięć edukacyjnych: odpowiedzi ustne, kartkówki, sprawdziany, testy, prace domowe, zadania w zeszyte przedmiotowym, karty pracy
2. Nadobowiązkowe formy oceniania: aktywność na lekcji, opracowanie referatu, prowadzenie prac badawczych i opracowanie ich wyników, opracowanie projektu uczniowskiego, wykonanie pomocy dydaktycznej, przygotowanie prezentacji multimedialnej, udział w szkolnych i pozaszkolnych konkursach o tematyce chemicznej, systematyczność i wkład pracy, samokształcenie.

VI. Sposoby sprawdzania osiągnięć ucznia:

1. Ocenianie sumujące: praca domowa, odpowiedzi ustne, kartkówki (materiał z trzech ostatnich lekcji), praca klasowa (w tym testy różnego typu: otwarty, zamknięty wyboru, problemowy, zadaniowy), aktywność na lekcji, sukcesy w konkursach chemicznych na etapach rejonowym i wojewódzkim, w całym cyklu kształcenia może nastąpić sprawdzenie wyników nauczania (na początku cyklu i na jego zakończenie).

VII. Wymagania edukacyjne

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który: opanował w pełnym zakresie wiadomości i umiejętności określone programem nauczania, uczeń potrafi stosować wiadomości w sytuacjach nietypowych (problemowych), uczeń umie formułować problemy i dokonywać analizy lub syntezy nowych zjawisk, uczeń osiąga sukcesy w konkursach i olimpiadach przedmiotowych, uczeń swobodnie operuje terminologią naukową, wykazuje szczególne zainteresowania tematyką chemiczną; wykorzystuje wiedzę zdobytą na innych przedmiotach, potrafi samodzielnie korzystać z różnych źródeł informacji, bardzo aktywnie uczestniczy w procesie lekcyjnym, wykonuje twórcze prace, pomoce naukowe i potrafi je prezentować na terenie szkoły i poza nią.

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który: uczeń opanował w pełnym zakresie wiadomości i umiejętności określone programem; uczeń potrafi stosować zdobytą wiedzę do rozwiązywania problemów i zadań w nowych sytuacjach; uczeń umie łączyć wiedzę z różnych przedmiotów i dziedzin; uczeń wykazuje dużą samodzielność i potrafi bez pomocy nauczyciela korzystać z różnych źródeł wiedzy, np. układu okresowego pierwiastków, wykresów, tablic, zestawień; uczeń potrafi planować i bezpiecznie przeprowadzać eksperymenty chemiczne; uczeń potrafi biegłe pisać i samodzielnie uzgadniać równania reakcji chemicznych. aktywnie uczestniczy w procesie lekcyjnym.

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który: uczeń opanował w dużym zakresie wiadomości i umiejętności określone programem; uczeń poprawnie stosuje wiadomości i umiejętności do samodzielnego rozwiązywania typowych zadań i problemów; uczeń potrafi korzystać z układu okresowego pierwiastków, wykresów, tablic i innych źródeł wiedzy chemicznej; uczeń potrafi bezpiecznie wykonywać doświadczenia chemiczne; uczeń potrafi pisać i uzgadniać równania reakcji chemicznych. jest aktywny na lekcji.

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który uczeń opanował w podstawowym zakresie te wiadomości i umiejętności określone programem, które są konieczne do dalszego kształcenia; uczeń poprawnie stosuje wiadomości i umiejętności do rozwiązywania, z pomocą nauczyciela, typowych zadań i problemów; uczeń potrafi korzystać, z pomocą nauczyciela, z różnych źródeł wiedzy chemicznej; uczeń z pomocą nauczyciela potrafi bezpiecznie wykonać doświadczenia chemiczne, uczeń potrafi, z pomocą nauczyciela pisać i uzgadniać prostsze równania reakcji chemicznych; wykazuje się aktywnością na lekcji w stopniu zadowalającym

. **Ocenę dopuszczającą** otrzymuje uczeń, który: uczeń ma braki w opanowaniu wiadomości i umiejętności określonych programem, ale braki te nie przekreślają możliwości dalszego kształcenia; uczeń rozwiązuje, z pomocą nauczyciela, typowe zadania teoretyczne lub praktyczne o niewielkim stopniu trudności; uczeń z pomocą nauczyciela potrafi bezpiecznie wykonywać proste eksperymenty chemiczne, uczeń z pomocą nauczyciela potrafi pisać proste wzory chemiczne i proste równania chemiczne, jest mało aktywny na lekcji.

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który: uczeń nie opanował tych wiadomości i umiejętności określonych programem, które są konieczne do dalszego kształcenia; uczeń nie potrafi rozwiązywać zadań teoretycznych lub praktycznych o elementarnym stopniu trudności nawet z pomocą nauczyciela; uczeń nie zna symboliki chemicznej; uczeń nie potrafi napisać prostych wzorów chemicznych i najprostszych równań chemicznych nawet z pomocą nauczyciela, uczeń nie potrafi bezpiecznie posługiwać się prostym sprzętem laboratoryjnym i odczynnikami chemicznymi, wykazuje się bierną postawą na lekcji.

VIII. Kryteria ocen poszczególnych form oceniania

1. Wszystkie formy aktywności ucznia oceniane są w skali stopniowej.
2. Punkty uzyskane z prac klasowych i kartkówek przeliczane są na stopnie wg następującej skali:
  - 1) stopień celujący: 96% - 100% plus,
  - 2) stopień bardzo dobry: 85% - 95%,
  - 3) stopień dobry: 70% - 84%,
  - 4) stopień dostateczny: 50% - 69%,
  - 5) stopień dopuszczający: 30% - 49%,
  - 6) stopień niedostateczny: 0% - 29%.

3. W odpowiedzi ustnej oceniane są odpowiednie elementy: zawartość rzeczowa, argumentacja, stosowanie języka chemicznego, sposób prezentacji – umiejętność formułowania myśli.

4. Prace domowe, prace samodzielne ucznia, w tym prace badawcze - uczeń otrzymuje ocenę w zależności od jej typu, stopnia trudności, rodzaju oraz toku i poprawności wykonania zadania. W ocenie uwzględniany jest wybór poprawnej metody rozwiązania, konsekwencje w jej realizacji oraz poprawność wykonania zgodnie z przyjętymi kryteriami oceniania i kryteriami wymagań. W przypadku otrzymania oceny niedostatecznej za brak pracy samodzielnej uczeń może napisać ją w terminie późniejszym tj. na następną lekcję. Wówczas obok oceny niedostatecznej pojawi się ocena poprawiona. Uczeń systematycznie odrabia prace domowe.

5. Praca na lekcji - Uczeń ma obowiązek aktywnie uczestniczyć w lekcji. Za zaangażowanie w pracę na lekcji: udzielanie prawidłowych odpowiedzi, podejmowanie się rozwiązywania problemów, trafnego stawiania hipotez uczeń może otrzymać pozytywną ocenę lub plusa. Trzy plusy ocena bardzo dobra. Uczeń może otrzymać maksymalnie trzy oceny za pracę na lekcji. Brak jakichkolwiek przejawów aktywności, zajmowanie się innymi nieprzewidzianymi przez nauczyciela czynnościami skutkuje otrzymaniem oceny niedostatecznej.

6. Udział w konkursach: Laureat Wojewódzkiego Konkursu Chemicznego otrzymuje ocenę celującą na koniec roku szkolnego. Za udział w etapie szkolnym Wojewódzkiego Konkursu Chemicznego uczeń otrzymuje częściową ocenę bardzo dobrą. Za zakwalifikowanie się do etapu rejonowego Wojewódzkiego Konkursu Chemicznego uczeń otrzymuje częściową ocenę celującą.

7. Wykonywanie pomocy dydaktycznych: Poprawne wykonanie pomocy dydaktycznej według instrukcji – ocena dobra, Staranne i poprawne wykonanie pomocy dydaktycznej według instrukcji – ocena bardzo dobra, Staranne, poprawne i wykonane według własnego pomysłu pomocy dydaktycznej – ocena celująca.

8. Ocena doświadczenia uczniowskiego Przygotowanie i wykonanie doświadczenia – 1pkt. Przestrzeganie zasad bhp w trakcie pracy – 1 pkt. Rysunek schematyczny – 1 pkt. Zapis obserwacji – 1 pkt. Wyciągnięcie wniosków – 1pkt. Liczba uzyskanych punktów = ocena. Ocenę celującą uczeń otrzymuje, gdy: samodzielnie zaprojektuje doświadczenie o określonym temacie, prawidłowo je wykona i opisz.

9. Ocenianie projektów uczniowskich odbywa się wg zasad oceniania kształtującego.

W realizacji projektu podlegają ocenie:

Zrealizowanie przydzielonych zadań – 1 pkt, systematyczność i terminowość wykonywanych zadań – 1 pkt Różnorodność wykorzystywanych źródeł – 1 pkt, Poprawność merytoryczna opracowanych materiałów – 1 pkt, Kreatywność i pomysłowość w pracy nad projektem – 1pkt, Ciekawy sposób prezentacji – 1pkt

10. W pracy grupowej uczniów podlega ocenie: Przyjmuje wyznaczoną rolę – 1 pkt. Ścisłe trzyma się przyjętych wcześniej reguł – 1 pkt. Aktywnie uczestniczy w pracy zespołu – 1 pkt.

Przedstawia własne pomysły na rozwiązanie problemu się – 1 pkt. Słucha innych – 1 pkt. Umie zrezygnować z własnego pomysłu – 1 pkt. Liczba uzyskanych punktów = ocena. 11.

Wszystkie formy aktywności są oceniane przez nauczyciela z wykorzystaniem samooceny ucznia, a w miarę możliwości również oceny koleżeńskiej.

12. Ocenianie kształtujące - nauczyciel może oceniać również inne formy aktywności uczniowskiej wg zasad OK., po wcześniejszym uzgodnieniu takiego zamiaru z uczniem.

IX. Dostosowanie Przedmiotowych Zasad Oceniania z chemii do możliwości uczniów ze specyficznymi wymaganiami edukacyjnymi.

1. Uczniowie posiadający opinię poradni psychologiczno-pedagogicznej o specyficznych trudnościach w uczeniu się oraz uczniowie posiadający orzeczenie o potrzebie nauczania indywidualnego są oceniani z uwzględnieniem zaleceń poradni.

2. Nauczyciel dostosowuje wymagania edukacyjne do indywidualnych potrzeb psychofizycznych i edukacyjnych ucznia posiadającego opinię poradni psychologiczno-pedagogicznej o specyficznych trudnościach w uczeniu się.

3. W stosunku do wszystkich uczniów posiadających dysfunkcje zastosowane zostają zasady wzmacniania poczucia własnej wartości, bezpieczeństwa, motywowania do pracy i doceniania małych sukcesów. Nauczyciel przy ocenianiu uwzględnia przede wszystkim: mocne strony ucznia, stronę emocjonalno-motywacyjną, aktywność na zajęciach, zainteresowania ucznia, zaangażowanie i włożony wysiłek.

4. W czasie prac klasowych i kartkówek uczeń z opinią PPP może otrzymać wersję o mniejszym stopniu trudności, zgodnie z zaleceniami PPP.

X. Informacja zwrotna

1. Nauczyciel – uczeń:

- a) informuje uczniów o wymaganiach i kryteriach oceniania,
- b) wspiera ucznia w codziennej pracy i w samodzielnym planowaniu rozwoju, stosując informację formatywną,
- c) motywuje ucznia do dalszej pracy i nagradza wysiłek ucznia,
- d) jest zobowiązany do udzielania uczniowi informacji zwrotnej, uwzględniającej to, co uczeń zrobił dobrze, jak też to, co powinien wykonać inaczej. Informacja zwrotna może być przekazywana ustnie lub pisemnie.

2. Nauczyciel – rodzice:

- a) informuje o wymaganiach i kryteriach oceniania,
- b) informuje o aktualnym stanie rozwoju i postępów w nauce,
- c) dostarcza informacji o trudnościach ucznia w nauce,
- d) dostarcza informacji o uzdolnieniach ucznia,

e) daje wskazówki do pracy z uczniem,

f) udziela rodzicom/opiekunom prawnym informacji zwrotnej, uwzględniającej to, co uczeń zrobił dobrze, jak też to, co powinien wykonać inaczej. Informacja zwrotna może być przekazywana ustnie lub pisemnie.

XI. Postanowienia końcowe

1. Oceny klasyfikacyjne nie są ustalane jako średnia arytmetyczna ocen cząstkowych.

2. Na ocenę końcową większy wpływ mają oceny cząstkowe ze sprawdzianów, kartkówek i odpowiedzi ustnych.

3. Pozostałe formy aktywności ucznia są dopełnieniem oceny semestralnej lub rocznej.

4. Oceniana jest całościowa praca ucznia w ciągu semestru i roku szkolnego.

5. W przypadku, gdy uczeń nie zgadza się z oceną proponowaną przez nauczyciela obowiązują przepisy zawarte w Statucie.

6. Wymagania i tryb uzyskania wyższej niż przewidywana rocznej oceny klasyfikacyjnej jest zgodny ze Statutem.

XII. Ewaluacja przedmiotowego systemu oceniania

1. PZO podlega ewaluacji na koniec roku szkolnego.

2. Swoje uwagi w sprawie PZO mogą przekazywać zainteresowani nauczyciele, uczniowie i rodzice.

3. Narzędzia ewaluacji: ankiety, wywiady, analiza dokumentów, rozmowy, obserwacje.

Edyta Romańczuk-Ozdoba